

Årsredovisning 2012

Statens maritima museer

Årsredovisning 2012

Statens maritima museer

Årsredovisning 2012 för Statens maritima museer
Dnr 2.2-2013-112

Layout: Giv Akt Information AB, givakt.se
Foto: Joakim Johansson, Annelie Karlsson, Erling Klintefors

Innehåll

Förord	6
Vision 2015 och vägen dit	7
Återrapportering – enligt instruktionen	
Samlingar.....	8
Tillgängliggörande.....	10
Stöd till externt maritimhistoriskt arbete.....	14
Kulturhistoriskt värdefulla fartyg.....	15
Ökad kunskap.....	16
Jämställdhets-, mångfalds- och barnperspektiv samt internationellt och interkulturellt utbyte och samarbete.....	18
Butiksförsäljning och uppdragsarkeologi.....	21
Sveriges militärhistoriska arv.....	21
Återrapportering – enligt regleringsbrevet	
Kvalitetsarbete.....	22
Barnen i fokus – på många sätt.....	23
Tillgänglighet.....	24
Övrig återrapportering	
Samverkan med andra myndigheter och aktörer.....	25
Upphandlingar.....	26
Kompetensförsörjning.....	27
Miljöledning.....	27
Fördjupande tabeller för tillgängliggörande av samlingarna, utställningar och pedagogik – inklusive besökssiffror.....	28
Lokalkostnader.....	31
Avgiftsfinansierad verksamhet.....	32
Resultaträkning	33
Balansräkning	34
Anslagsredovisning	36
Tilläggsupplysningar och noter	37
Sammanställning av väsentliga uppgifter	42
Undertecknande av årsredovisning 2012	42

Förord

Vi har även under 2012 lyckats intressera en väldigt stor publik. Vasamuseet hade för andra året i rad över 1,2 miljoner besökare. Antalet besökare ökade på både Sjöhistoriska museet och Marinmuseum och sammanlagt besökte över 1,6 miljoner människor våra museer under året.

Vi har dessutom sett en tydligt uppåtgående trend när det gäller besök via våra hemsidor och sociala medier. Våra bloggande experter och sökfunktioner in i samlingarna har lockat allt fler och snart har vi lika många digitala som fysiska besök. Det är en spännande utveckling, men i den ligger också en utmaning – att framöver öka interagerandet mellan dessa typer av besök.

Än mer glädjande är att antalet barn och ungdomar på våra museer ökade. Inom våra pedagogiska aktiviteter kan vi notera en mycket positiv utveckling. Till exempel ser vi en stor ökning i antal deltagare i programverksamhet för barn och familj. Strategin för att nå just den här målgruppen har varit lyckosam framför allt på Vasamuseet.

Här har dessutom vårt arbete med att öka tillgängligheten uppmärksammats och vi är speciellt stolta över att Vasamuseet tilldelades S:t Julianpriset, som är Stockholms stads pris för att belöna dem som aktivt arbetar för att alla ska kunna delta på lika villkor. Det känns bra när våra insatser uppmärksammas och uppskattas av flera delar av samhället.

Resultatet av vårt arbete återspeglas inte bara i form av besök på våra museer. Främst genom Sjöhistoriska museet bedrivs en landsomfattande verksamhet där vi under året samverkat med intresseföreningar, privatpersoner och organisationer med engagemang inom det maritima kulturarvsområdet. Vårt stimulansarbete när det gäller att uppmärksamma det flytande kulturarvet genom k-märkning av kulturhistoriskt värdefulla fartyg och fritidsbåtar fortsätter att vara framgångsrikt och att våra nätverksforum varit välbesökta. Även marinarkeologernas arbete har bidragit till att vi nu kunnat sätta vårt ämnesområde på kartan inom nästan alla länsgränser.

Arbetena med att bygga ut två av våra museer pågår för fullt och följer tidplanerna väl under Statens fastighetsverks ledning. Ett större Vasamuseum kommer att öppna på Djurgården i maj. I detta sammanhang vill jag också nämna det arbete som gjorts inom ramen för Kungliga Djurgårdens Intressenter med att locka fler aktörer till Djurgården och som även möjliggjort byggandet av det gemensamma besökscentrum som öppnar vid Djurgårdsbron samtidigt som Vasamuseet.

Vi har under året berett mark för Vasamuseets nästa stora utmaning, att skapa en ny stödvägga för Vasa att vila i. Forskningsfinansiärerna Formas, Vinnova och Vetenskapsrådet har beviljat bidrag till den forskning

som bedrivs i samarbete med Uppsala universitet. Forskningen utgör grunden för att kunna börja bygget av en ny stödvägga. Bultbytessamarbetet med Sandvik har genomförts på ett bra sätt under 2012. Av de mer än 5 500 bultarna har tusen bytts ut och nu väntar ett år av mätningar och analys av hur skeppet reagerar innan resterande byten görs.

På Marinmuseum togs det första spadtaget vid bygget av den nya ubåtshallen under februari. Processen med att iordningsställa HMS Neptun och lyfta den 810 ton tunga ubåten på plats till den gjutna bottenplattan under september gick helt enligt planerna. Projektet har möjliggjorts genom stöd och samverkan med Statens fastighetsverk, Försvarmakten, Försvarets materielverk, Kockums, lyftentreprenören Havator, Tillväxtverket, EU:s regionala fond, Wallenbergstiftelsen, Länsstyrelsen Blekinge, Arbetsförmedlingen, Karlskrona kommun m.fl. Även ideella krafter såsom Ubåtsklubben Hajen har haft stor betydelse i frågor om kunskap och förankring. Det är också glädjande att flera sponsorer valt att gå in i projektet under året. Några jag vill nämna är Michano AB, ABB och Saab Defence & Security. Det är stimulerande att så många samverkar med oss för att skapa den helhetsupplevelse som väntar besökarna i juni 2014.

När vi nu blickar framåt mot ett innehållsrikt 2013 vill jag avslutningsvis nämna att vi under året låtit "halvtidsutvärdera" vår vision "2015 är Statens maritima museer Europas ledande kraft för ett levande maritimt kulturarv". Utvärderingen är gjord av Nolmark Development AB och visar att vi närmast oss vår vision och har goda möjligheter att nå våra högt ställda mål.

Robert Olsson
överintendent

Marinmuseum i Karlskrona

Vision 2015 och vägen dit

I visionen för Statens maritima museer är myndigheten år 2015 Europas ledande kraft för ett levande maritimt kulturarv. Visionen ska ge fokus och vara en samlande målsättning för myndighetens arbete. Men den är även ett budskap till omvärlden om hur vi tolkar vårt uppdrag. Regeringen är uppdragsgivaren och beslutar om myndighetens instruktion och det årliga regleringsbrevet, vilka därtill utgör ramen för den årliga redovisningen av vår verksamhet. Instruktion och regleringsbrev måste dock omsättas till planerad verksamhet på både en årlig basis och på längre sikt. *Vision 2015* är ett sätt att visa vår tolkning av styrdokumentet och vår ambition att långsiktigt utveckla arbetet med det maritima kulturarvet.

Strategiskt arbete

Vision 2015 – med Statens maritima museer som Europas ledande kraft för ett levande maritimt kulturarv – vilar på följande tre delkomponenter:

- Världsledande inom maritim kulturarvsforskning och strategiskt bevarandearbete
- Total tillgänglighet
- Utställningar, pedagogik och värdskap i världsklass

Mål 2012

För att kunna följa upp arbetet med de övergripande visionära målsättningarna fanns en mellanstation med fyra delmål med inriktning på år 2012:

- Öka tillgängligheten till det maritima kulturarvet
- Öka brukarnas nöjdhet
- Utveckla forskningens och bevarandearbetets kvalitet
- Öka tillfredsställelsen med SMM som arbetsplats för medarbetare, partners och uppdragsgivare

Under 2012 har myndigheten låtit en extern konsultbyrå utvärdera visionsarbetet och graden av måluppfyllelse i förhållande till visionens målsättningar (se under Kvalitetsarbete, sidan 22).

Återrapportering av 2012 års verksamhet

1 § "Statens maritima museer ansvarar för statens museer med maritim inriktning. Myndigheten har till uppgift att bevara och utveckla det maritima kulturarvet samt bygga upp kunskaperna om det. I myndigheten ingår Sjöhistoriska museet, Marinmuseum och Vasamuseet."

Denna årsredovisning är en återrapportering i enlighet med vad som styr vår verksamhet: Kulturdepartementets förordning (2007:1198) samt regleringsbrev för 2012.

Återrapportering

– enligt instruktionen

Samlingar

"Myndigheten ska särskilt vårda, förteckna, vetenskapligt bearbeta och genom nyförvärv berika de samlingar som har anförtrotts myndigheten."

Samlingar

- 140 000 föremål
- 1 400 000 fotografier
- 46 000 ritningar
- 70 000 böcker

Så omfattande är Statens maritima museers samlingar.

Summeringen ovan ger en god uppfattning om det stora antal föremål, fotografier, ritningar och böcker som Statens maritima museer anförtros att vårda, förteckna och vetenskapligt bearbeta. Volymerna växer dessutom kontinuerligt genom nya förvärv.

Enligt en tidigare uppskattning har Sjöhistoriska museets samling uppgått till 100 000 föremål. Under 2012 har registerkatalogen räknats igenom. Genom den manuella räkningen uppskattas numera föremålssamlingen till cirka 46 000 föremål.

Magasin flyttas för Marinmuseum...

I Marinmuseums samling ingår cirka 55 000 föremål, 500 000 fotografier, 6 000 ritningar samt 20 000 böcker och andra biblioteksposter. Arbetet med magasinen har fortsatt under året. Föremålen i Möllebacken, som nu tömts, har flyttats till magasinet i Nättraby. En inventering av lån har delvis genomförts på marinbasen.

... och för Sjöhistoriska museet

I museets samling ingår cirka 46 000 föremål, 900 000 fotografier, 40 000 ritningar, 50 000 böcker samt hundratals hyllmeter arkivmaterial. Flyttning av föremålssamlingarna till nya och mer kostnadseffektiva magasin har fortsatt. Den samling som numera magasineras i Nättraby har inventerats. Magasinet i Skansenberget har tömts. Föremålen har flyttats dels till Nättraby, dels till Vasamuseets ponton samt till ett nytt fjärrmagasin i Boåsberget, Karlskoga. En bevarandeplan har tagits fram för de samlingar som förvaras i Sjöhistoriska museets huvudbyggnad.

Processerna i myndighetens dokumentflöde har klarlagts som förberedelse för en verksamhetsbaserad redovisning från och med 2013.

Daglig vård inför publik

Skeppet Vasa är Vasamuseets enskilt största objekt. Skeppet vårdas dagligen inför publik. Det görs många olika bevarandeinsatser på Vasa, vilka beskrivs närmare i avsnittet Ökad kunskap. Till föremålssamlingen sker nästan ingen accession.

Magasinsvisning på Vasamuseet.

Arbete med samlingarna	2012	2011	2010
Nyinskrivna registerposter			
Föremål	454	642	301
Arkivalier	2 911	6 845	2 400
Fotografier	18 654	23 740	36 000
Böcker	593	1 151	2 401
Bearbetade registerposter			
Föremål	10 000**	16 622**	3 800**
Arkivalier	***	1 500**	*
Fotografier	***	7 600**	350**
Böcker	****	1 904**	2 022**

* Posten saknas då beräkningsgrunden var ny.

** Uppskattad siffra.

*** Går inte att ta fram en exakt siffra då det krävs manuell räkning.

**** Biblioteksposter bearbetas inte.

Arbete med samlingarna	2012	2011	2010
Vårdade objekt			
Föremål	181	417	1 186
Fotografier	5 039	20 200	10 000
Böcker	40	42	50

SMM:s samlingar är registrerade i våra databaser i fyra kategorier: föremål, fotografier, arkivalier och böcker. Av kontextuella skäl har ibland flera enskilda objekt registrerats under samma post vilket gör att man måste använda ungefärliga siffror rörande det exakta antalet objekt som finns i magasin, arkiv och bibliotek.

Arbete med samlingarna	2012	2011	2010
Ant. digitala registerposter			
Föremål	97 318	96 864	96 222
Arkivalier*	45 540	42 629	35 784
Fotografier	116 705	98 070	74 330
Böcker	38 709	38 116	36 965
Ant. objekt i magasin/arkiv (skattat)			
Föremål**	140 000	140 000	140 000
Arkivalier***	2 596	2 555	2 550
Fotografier	1 400 000	1 400 000	1 400 000
Böcker****	22 000	22 000	22 000

* Arkivalier innebär i detta sammanhang enbart ritningar.

** Sjöhistoriska museets föremålssamling har räknats om under 2012, ej jämförbar med tidigare ÅR.

*** Avser hyllmeter arkivalier.

**** Merparten av våra böcker finns i våra bibliotek.

Arbete med samlingarna	2012	2011	2010
Kostnader (tkr)			
Summa	41 189	17 089	11 231

Förändring mellan 2011 och 2012 beror på förändrad fördelning av myndighetens lokalkostnader

Nyförvärv	2012	2011	2010
Föremål	63	70	220
Arkivalier	37	28	19
Fotografier	1 689	2 225	1 704
Böcker	505	659	478

Tillgängliggörande

”Myndigheten ska särskilt hålla ett urval av samlingarna tillgängligt samt driva och stödja utställningsverksamhet och annan pedagogisk verksamhet.”

Webb, filmer och sociala medier ökar tillgängligheten

Av Statens maritima museers totala samlingar, som omfattar mer än 1,6 miljoner objekt (föremål, fotografier etc.), är endast en liten del utställda i våra museer (drygt 4 600 föremål). En väsentligt större del kan nås via webben, ca 11 %, men vi arbetar hela tiden för att ytterligare öka den digitala tillgängligheten till våra samlingar.

Vi har under 2012 genomfört en rad insatser på våra webbplatser och i sociala medier för att göra verksamheten tillgänglig för fler. Besöken på webbplatserna har ökat med cirka 30 procent. Mobila versioner av webbplatserna har lanserats. Alla våra sidor går att dela till sociala medier, vilket ökar spridningen av innehållet.

Innehållet har också gjorts tillgängligt på fler arenor – exempelvis Facebook, Twitter, Instagram, Youtube och Vimeo – för att nå en bredare och yngre publik. Ett antal filmer inom olika ämnesområden har producerats och publicerats under året.

Samlingarna på webben

Våra samlingar finns sökbara på webben. Nya startsidor har skapats och vi har kompletterat delar av samlingsposterna med beställningsformulär, som underlättar för dem som vill beställa foton och ritningar. Via kommentarfunktion i anslutning till varje objektspost kan användarna komplettera innehållet och ställa frågor till experter. Bilder från fotoarkiven och föremålssamlingarna publiceras även på Flickr.

I våra samlingsbloggar skriver vi om föremål, foton och arkivalier och ger dem ett sammanhang. Även bibliotekskatalogen finns tillgänglig och sökbar på webben.

Utställningarna på webben

Webben är en allt viktigare kanal för att tillgängliggöra utställningar. Här visas fördjupande material i form av texter, bilder och filmer. I utställningen Tre sjunkna skepp på Vasamuseet använde vi QR-koder för att visa fördjupande filmmaterial. Filmmaterialet gjordes också tillgängligt via Facebook, Youtube och Vimeo. I en kommentarsfunktion kunde besökare ställa frågor och kommentera innehållet i utställningen.

Via Facebook kunde vi ge våra besökare inblick i pågående uppbyggnaden av den kommande ubåtsutställningen på Marinmuseum då vi ”direktsände” när ubåten Neptun lyftes iland och ställdes på plats.

Pedagogik via webben

På webbplatserna finns avdelningar med pedagogiskt innehåll för skola och lärare. Publicerade lärarhandledningar gör det möjligt för lärare och skolklasser att arbeta med museernas ämnesområden i och utanför museerna. De pedagogiska sidorna tillgängliggör också faktaunderlag som elever kan använda sig av i skolarbetet.

Vasamuseet erbjuder pedagogledd visning via Skype för att göra museet tillgängligt för skolklasser, som på grund av geografiskt avstånd har svårt att ta sig till museet. På webbplatsen finns information och bokningsmöjlighet om hur man kan skypa med museet.

Vasamuseet byggs ut.

Ubåten Neptun, Karlskrona.

Ubåten Neptun lyfts upp på land.

Ombyggnad, ubåt och fri entré ökar antalet besök

2012 blev ännu ett år med höga besökssiffror och ett flertal besöksundersökningar har genomförts. Undersökningarna ger oss viktig information om besökarna och de får en chans att uttala sig om vår verksamhet.

Under året har utställningsstrategier för de tre museerna formulerats. Strategierna utgår från våra uppdrag och ämnesområden: Utställningarna ska genomsyras av total tillgänglighet, mångfald samt barn och ungdomars rätt till kultur och historia.

Vasamuseet bygger ut

Vasamuseet är världens mest besökta maritima museum och sommartid bildas ofta köer. Den nya utbyggnaden kommer att möjliggöra fler samtidiga besökare och de senaste årens fina besökssiffror – också 2012 kom över 1,2 miljoner personer till museet – understryker behovet av de nya ytorna. Museet har de senaste åren också satsat på program för den lokala publiken vintertid och med en ny utställningshall hoppas vi kunna locka ännu fler till återbesök.

Neptun blir nytt dragplåster

Statens maritima museer har övertagit ubåten Neptun från Försvarsmakten. Båten har restaurerats i torrdocka på Kockums och flyttats till Marinmuseum, där en grund har gjutits för Neptun och dykbåten Hajen. Runt dessa byggs nu ett hus med djärv arkitektur. Finansieringen är

mycket bred och representeras av företag, EU, stiftelser, myndigheter, föreningar och privatpersoner.

Masterna och stora delar av riggarbetet för Jarramas har färdigställts. En organisation för att styra och skapa bred delaktighet finns på plats och vi samarbetar bland annat med Fartygverncenter i Stavanger. Strategi och måldokument, som stakar ut riktningen för skeppet, har producerats.

Fri entré gav kraftigt uppsving

Sjöhistoriska museet kan beskrivas som ett bibliotek med mycket mer än böcker. Museet införde fri entré 2012 för att profilera museet som ett kunskapsmuseum, där tillgången på kunskap ska vara fri. Gensvaret har varit gott och museet noterar en kraftig ökning av besöken till huvudbyggnaden.

Även besök under program har ökat. Skolloven har visat de bästa besökssiffrorna på många år, vilket även gäller för Modellhelgen och Kulturnatten. Utöver detta har museet arrangerat 23 föreläsningar samt seminarier, mässor och musikshowers för barn med mera.

Tyvärr påverkade vädret besökssiffrorna för museifartygen vid Galärvarvet negativt.

Elva nya utställningar

Skepparskedar som "firmareklam", tatueringar, kängor och stövlar – det är bara ett axplock av vad Statens maritima museer kunde presentera för en rekordpublik under året.

Marinmuseum i Karlskrona arrangerade två utställningar på temat "Guldskorn":

- **Guldkorn Musik:** Föremål med anknytning till musik i en utställning för flera sinnen. Här kunde publiken se och höra vilka instrument man använde för att kommunicera ombord.

- **Guldkorn Sko:** I utställningen visas över 100 par skor, kängor, tofflor, stövlar och andra skodon. Merparten kommer från flottan och kustartilleriet och har använts av soldater och sjömän i tjänsten. Det finns också en hel del skor insamlade från de olika örlogssvarven.

Tro, hopp och kärlek

Sjöhistoriska museet har arrangerat sex utställningar:

- **Tro, hopp och kärlek:** På Sjöhistoriska museet finns en samling med omkring 170 tatueringsförelagor från 1920- och 1930- talet. Den innehåller nautiska stjärnor, fullriggare, exotiska djur, nakna och påklädda kvinnor, svalor, rosor, ankare och mycket mer. De flesta har aldrig tidigare visats publikt. I samarbete med professionella tatueringare och forskare visar utställningen en stor del av samlingen med genusperspektiv. Till utställningen har ett pedagogiskt material på temat identitet tagits fram för skolelever.

- **Showroom Fokus Grand:** Stockholms hamnars renoveringar av Strömkajen har gett Sjöhistoriska museets marinarkeologer nya inblickar i Stockholms 1500-, 1600- och 1700-tal. Utställningen visade flera av de välbevarade föremål som hittats och bilder från fem skeppsvrak, en fiskerianläggning och en lång rad andra fynd.

- **Skepparskedar:** I hamnarna runt södra och östra Östersjön blev skepparskedar en slags firma-reklam, som överlämnades till skepparen för att befästa handelsförbindelsen. I miniutställningen visar vi ett 40-tal exempel och berättar om fenomenet.

- **Målade militärer:** I 1800-talets Sverige sågs det som ett tecken på bildning att kunna teckna och måla. Många officerare ägnade sig åt detta, både i sitt arbete och på fritiden – så många att man talade om "de målade militärerna".

- **Cementa:** En fotoutställning om nutida sjöfart mitt inne i Stockholm och en resa med cementfartyget Östanvik.

- **Drott:** En fotoutställning om Oscar II:s älskade fartyg Drott, som byggdes vid Bergsunds mekaniska verkstad 1877.

Fantasieggande på Vasamuseet

- **Tre sjunkna skepp:** Det engelska krigsskeppet Mary Rose sjönk 1545. De svenska örlogsskeppen Vasa och Kronan sjönk 1628 respektive 1676. I en tillfällig utställning visade Vasamuseet originalföremål från de tre skeppen, varav några visades för första gången. I utställningen sökte vi likheter, skillnader, överraskningar och mysterier – och individerna bakom. Vi samlade föremål som visade fysiska spår av människorna som fanns med ombord på dessa tre skepp, deras personliga vardagssaker och ting som ger känslan av deras närvaro, totalt 75 originalföremål som skapar fantasi och associationer.

- **Skoläst:** Utställningen visade de elva skoläster i olika storlekar som hittades ombord på Vasa. De användes för tillverkning och lagning av skor. Lästen är en mer eller mindre grov modell av en fot, över vilken skon formades. Alla Vasas läster är tillverkade i trä.

- **Bomärke:** Utställningen visade upp ett antal av de bomärken som hittats på fler än 200 föremål från Vasa. Framförallt är privata husgeråd som skedar, diskar och stänkor märkta. Även på tunnor och andra förvaringskärl finns många bomärken.

Pedagogisk verksamhet

Syftet med den pedagogiska verksamheten är att tillgängliggöra museernas innehåll för i första hand barn och ungas lärande och utveckling men även den vuxna publiken. Arbetet som under året nått fler besökare har bestått av olika typer av öppna och bokningsbara program för skolan och i en öppen hel- och lovverksamhet för barn, unga och familjepublik. Till arbetet med tillgängligheten hör också att ta fram pedagogiskt material, medverka med pedagogiska perspektiv i utställningsproduktion, att vidareutveckla besöksformer och webb samt att samarbeta med externa parter.

Tillgängliggörande, utställning och pedagogik			
	2012	2011	2010
Poster utlagda på Internet/år			
Föremål	15 369	7 459	1 130
Ritningar	2 911	6 845	2 200
Fotografier	21 425	23 740	71 070*
Böcker	827	2 143	2 200
Antal poster utlagda via externa databaser på Internet			
Visual arkiv (arkivbildare)	550	509	118
Mikromarc (böcker)	38 709**	47 304	47 295
Libris	26 508	25 650	24 499
Kostnader	4 310		
* Avser det totala antalet utlagda fotografier. Följande år endast de poster som lagts ut under året.			
** De högre posterna för 2010 och 2011 beror på att Marinmuseums poster räknades två gånger.			
Ant. visningar på museerna/år	7 946	6 331	6 152
Antal tillfällen med pedagogisk verksamhet/år	2 954	1 888	1 000
Kostnader	85 660		
Antal öppnade utställningar på museerna/år	11	7	8
Antal utställda föremål, arkivalier etc. ur samlingarna	4 658	4 585	3 494
Kostnader	31 264		
Summa	121 234	77 441	67 915

Stöd till externt maritimhistoriskt arbete

”Myndigheten ska särskilt lämna information, råd och annan hjälp till regionala och lokala museer samt stödja ideellt maritimhistoriskt arbete.”

Forum, möten och stöd utvecklar ideellt arbete

Statens maritima museer är expert- och remissinstans för marinarkeologi och maritimt kulturarvsarbete. Under året har 52 remisser, kungörelser, samråd och förfrågningar från myndigheter, lokala och regionala museer och intressenter besvarats. 35 förfrågningar har besvarats gällande kulturarv, under och i nära anslutning till vatten.

Sjöhistoriska museet har arrangerat fyra forum under 2012, som stöd för det ideella maritimhistoriska arbetet:

- Varvsforum i Norrköping, i samverkan med Arbetets museum.
- Fartygsforum i Göteborg, i samverkan med Klubb Maritim och Göteborgs Sjöfartsmuseum.
- Veteranbåtsforum i samband med båtmässan Allt för sjön.
- Sportdykarforum för sportdykare och specialintresserad allmänhet.

Mötes- och besöksverksamhet

Statens maritima museer har deltagit i ett stort antal möten samt genomfört och tagit emot flera besök med anknytning till externt marinarkeologiskt arbete. Flertalet möten berör bevarande av kulturarvet under vatten. Myndigheten har också deltagit i flera möten angående forskning och utställning kring fartygslämningarna efter *Mars, Svärdet och Resande man*.

Drygt 60-talet föredrag har hållits för föreningar, sällskap och för allmänhet med specialintresse för marinarkeologi och historia.

Under flera år har Sjöhistoriska museet stöttat Sjöfartsmuseet i Oskarshamn inför uppbyggandet av deras nya basutställning, som invigdes i december 2012.

Gållörådet

Sjöhistoriska museet är representerat i bland annat Södertörns högskolas marinarkeologiska forskningscentra MARIS, Svenskt Marinarkeologiskt råd och ingår i Gållörådet tillsammans med företrädare för den ideella veteranflottillen, Försvarmakten, Fortifikationsverket, Haninge kommun, med flera. Gållörådet har inrättats för att driva frågorna kring verksamheten på Gållöbasen.

Särskilda projekt

Under 2012 har vi fortsatt arbetet i EU-projektet SHIPWHER, finansierat av Central Baltic Intereg IVA Program. Projektet har flera inriktningar: registrering och kvalitetssäkring av maritim data, arkeologisk

kunskapsuppbyggnad samt publik marinarkeologi. För att arbeta fram former för publik marinarkeologi har vi inom arbetat med tester av ett ”torrddykningkoncept”; hur man kan förmedla kulturarvet under vatten till andra än dykare.

I SHIPWHERs publika arkeologi ingår också att utveckla pedagogiken och göra marinarkeologiska kulturmiljöer tillgängliga för skolan. I flera samarbeten mellan skolor och andra museer tas nu lärarhandledningar fram, som visar hur man kan arbeta med det lokala kulturarvet under vatten.

Statens maritima museer är samarbetspartner i utvecklingen av en dykpark i norra delen av Vättern. Projektet drivs av en ideell förening, som med sponsormedel från näringslivet bedriver dokumentationsarbete på vraket efter Eric Nordevall – en hjulångare från mitten av 1800-talet. Ett virtuellt vrakmuseum med en tredimensionell visualisering av vraket har producerats.

Externt maritimhistoriskt arbete			
	2012	2011	2010
Skrivelser och yttranden	52	41	39
Våra forum och arrangemang	5	6	12
Särskilda projekt	2	4	3
Strategiskt kulturmiljöarbete (möten och besök)	118	160	*
* Uppgiften saknas då beräkningsgrunden var ny.			
Kostnader (tkr)			
Summa	7 863	4 269	1 249

Kulturhistoriskt värdefulla fartyg

”Myndigheten ska särskilt verka för bevarande och brukande av kulturhistoriskt värdefulla fartyg.”

Ytterligare åtta fartyg k-märktes under 2012

Under året har ytterligare åtta fartyg blivit k-märkta: Sjöfröken, Angantyr, Sunnan och Bore och Västan från Stockholm samt Siljan i Dalarna, Dellen i Hälsingland och Calina i Bohuslän. Totalt har därmed 115 fartyg k-märkts sedan 2001.

K-märkningen av fritidsbåtar har under 2012 blivit en del av Sjöhistoriska museets ordinarie verksamhet. 18 nya fritidsbåtar k-märktes, vilket innebär att det sammanlagt finns 77 k-märkta fritidsbåtar. Ett emaljärke, som kan köpas av den som har en k-märkt fritidsbåt, har tagits fram under året.

Våra museifartyg

Statens maritima museer bevarar och brukar myndighetens egna fartyg och båtar vid Galärvarvet och Marinmuseum. Vid Marinmuseum har sex barkar, före detta skeppsbåtar från 1800-talet, seglats av Carlskrona Båt-Eskader (CBE) under sommaren. CBE har även bedrivit lördagsseglingar där allmänheten har haft möjlighet att prova segling.

Renoveringen av fullriggaren Jarramas fortsätter. Under 2012 har den stående riggen rests. Minsveparen Bremön dockades för bottenöversyn och målning och en avfuktningssystem har installerats för att sänka energiförbrukningen, som ett led i myndighetens miljöarbete.

En extern konsult har gjort en utredning avseende isbrytaren Sankt Eriks skick och underhållsbehov. Jarramas, Bremön och Västervik hölls öppna för besökare under juni–augusti, liksom Sankt Erik och Finngrundet på Galärvarvet.

Barkar

Egna fartyg som vårdas av andra

I Statens maritima museers samling ingår ett antal båtar och fartyg som bevaras och brukas av externa intressenter. Det är företrädesvis ideella föreningar, med ett specifikt intresse för och unika kunskaper om en speciell fartygstyp. Det gör att de kan bevara och hålla fartygen tillgängliga för allmänheten.

De aktuella fartygen är minsveparen M 20 och robotbåten Ystad – båda med hemmahamn Stockholm – samt motortorpedbåten T 38 i Karlskrona. Certifiering och drift sker helt i mottagarorganisationens regi.

Dessutom finns patrullbåten Hugin, som stillaliggande deposition till Maritiman i Göteborg.

Statens maritima museer eftersträvar på detta vis en bredare samverkan med andra organisationer, för att bättre kunna förvalta ett brett urval av kulturhistoriskt värdefulla fartyg. Föreningarnas arbetsinsatser är ovärderliga, liksom den specialistkompetens medlemmarna har.

Kulturhistoriskt värdefulla fartyg	2012	2011	2010
Antal fartyg som k-märkts under året	8	6	9
Antal fartyg som fått fartygsstöd	8	9	12
Antal egna fartyg som bevaras av andra	4	4	4
Antalet egna sjösatta fartyg* inkl fyrskeppet Finngrundet** som vi själva driver	13*	16	16
* Endast 6 av 10 barkar har varit sjösatta under året.			
** Finngrundet ägs av Sjöfartsverket, men bevaras och visas för publik av Statens maritima museer.			
Kostnader			
Bevarande av egna sjösatta fartyg/båtar			
Löner, Fartygsstöd	9 624	9 895	6 918

Bultbyte på Vasa.

Ökad kunskap

”Myndigheten ska särskilt verka för ökad kunskap grundad på forskning och samverkan med andra, exempelvis universitet och högskolor, och förmedla kunskap inom sitt verksamhetsområde.”

Flera projekt för forskning om Vasa

Under 2012 har kompletterande forskning samt försöksverksamhet bedrivits i kölvattnet av forskningsprojektet En framtid för Vasa, som avslutades 2011. Arbetet med järnextraktion har utvecklats och 20 föremål har genomgått behandling. I samarbete med Sveriges Lantbruksuniversitet genomförs en kartläggning av kemisk status hos träföremål från Vasa.

Vasa behöver ny stöttning

Ett resultat av tidigare forskningsprojekt är kunskapen om att Vasas skrov måste stöttnas bättre på grund av det försvagade träet. Projektet Stötta Vasa har inletts i samarbete med Uppsala universitet. Syftet är att arbeta fram en design för en ny stöttning av skeppet. Medel för det fyraåriga forskningsprojektet har säkrats genom externa forskningsfinansiärer.

1 000 bultar har bytts ut

Forsknings- och utvecklingsarbetet rörande byte av bultarna i Vasas skrov har fortgått under året. I november uppnåddes etappmålet 1 000 bytta bultar. I samarbete med Sandvik Materials Technology kommer rörelser i de nyinsatta bultarna mätas under ett års tid. Om inga skadliga rörelser upptäcks kommer bultbytet att gå vidare i slutet av 2013.

Förstå Vasa

Inom projektet Förstå Vasa, som bedrivs i samarbete med Södertörns högskola, har fokus legat på att färdigställa volym 2 i den vetenskapliga serien. Över 100 teckningar av föremål och strukturella skeppsdelar har skapats, över 150 föremål har fotograferats och de sista kapitlen från externa författare har kommit in. Inom projektet har också en masteruppsats om Vasas laggkärl skrivits vid East Carolina University, USA. En Fulbrightstipendiat från USA har engagerats för att delta i arbetet med att gjuta en kopia av en av Vasas kanoner, ett projekt som drivs av Vasamuseets vänförening.

Tillsammans med Riksantikvarieämbetet har Statens maritima museer beställt studien Ageing Studies as Evaluation Tool – How accelerated ageing can be used for evaluating conservation strategies on Vasa wood. Syftet med denna studie har varit att undersöka om accelererad åldring av provbitar kan användas som verktyg för att utvärdera konserveringsmetoder, eftersom det är konserveringens långsiktiga inverkan på föremålen som är viktig. Rapporten visar att detta är möjligt, men att resultaten många gånger är svårtolkade. Studien har utförts av Danmarks Nationalmuseum.

Ny forskning i samarbete med Stockholms universitet

Centrum för maritima studier (CEMAS) är en gemensam och samfinansierad satsning mellan Statens maritima museer och Stockholms universitet. Genom satsningen vill vi initiera ny forskning och utbildning inom maritim historia, etnologi och arkeologi. Projektet beslutas för ett år i taget, med målet är att finansieringen ska pågå i minst ytterligare fyra år.

Under året har två seniora forskare, en post.doc. och fyra doktorander arbetat vid CEMAS.

Seminarier och konferenser

CEMAS är organisatoriskt placerat vid historiska institutionen vid Stockholms universitet, med seminarieverksamheten förlagd till Statens maritima museer. Under 2012 har 15 seminarier genomförts. CEMAS har även hållit två konferenser vid myndigheten för att utveckla olika forskningsfrågor. Ytterligare en internationell doktorandworkshop har organiserats. Den internationella konferensen "Persistent piracy" organiserades av CEMAS i samarbete med Utrikespolitiska institutet. Forskare från CEMAS har också engagerats i de stora utställningarna vid våra museer.

Sjökonsulär verksamhet

I anslutning till CEMAS verksamhet – i samarbete med Utrikesdepartementet och Föreningen Sveriges Sjöfartsmuseum Stockholm – har ett forsknings- och dokumentationsprojekt startats för att dokumentera och vetenskapligt bearbeta Sveriges sjökonsulära verksamhet. En post.doc.-tjänst har tillsatts för att dels bedriva forskning, dels organisera en konferens där den konsulära verksamheten får en tydlig belysning.

Forskning om hamnar inom "Maritima Birka"

Under flera år har Statens maritima museer, tillsammans med Södertörns högskola, genomfört undersökningar i vattenområdet utanför den vikingatida bebyggelsen Birka på Björkö i Mälaren. Forskningsprojektet heter Maritima Birka.

Projektets syfte är att förstå hur Birkas hamnar varit konstruerade, till vad och av vem de har använts. Projektet ska förhoppningsvis på sikt ge nya perspektiv även på Birkaforskningen som helhet.

I sommarens undersökning var det övergripande målet att – genom arkeologisk utgrävning under vatten – lokalisera en mer välbevarad del av hamnanläggningen utanför Svarta jorden. Målet var att kunna tolka på vilket sätt, för vilka syften och när den anlagts. Resultaten indikerar en hamnanläggning som inte bara varit stor till ytan, utan också komplex till sin konstruktion. Under årets fältarbete deltog forskare även från Finland och Tyskland.

Utöver det vetenskapliga arbetet syftar projektet också till att bedriva publik marinarkeologi, dels via blogg och sociala media, dels via guidningar på platsen. Det publika arbetet har genomförts tillsammans med företaget Strömma Turism och Sjöfart samt Riksantikvarieämbetet. Projektet Maritima Birka har delfinansierats av EU-projektet SHIPWHER.

Samarbete med partners ger god kunskapsspridning

Statens maritima museer har ett omfattande samarbete med andra myndigheter, institutioner och föreningar, vilket framgår av följande axplock ur årets verksamhet:

- Som expertinstans till Riksantikvarieämbetet genomför vi registreringar av maritim data i Fornminnesregistret (FMIS). 535 registreringar utfördes under året.
- Populärvetenskapliga texter kring utvalda vrak har producerats, i syfte att göra kulturarvet tillgängligt för en bredare allmänhet. Texterna har publicerats även i Riksantikvarieämbetets webbtjänst PlatsR. Arbetet har finansierats inom EU-projektet SHIPWHER.
- Utbildning har genomförts för Kustbevakningen om vård och bevarande av kulturarvet under vatten.
- Myndigheten deltar i ett projekt som syftar till att ta fram en riskbedömningsmodell för sanering av miljöfarliga vrak. Projektet heter VRAKA och leds av Chalmers Högskola.

Populärvetenskaplig forskning

Två populärvetenskapliga forskningsprojekt har inletts, kopplade till tatueringsutställningen på Sjöhistoriska museet och ubåtsutställningen på Marinmuseum. Projekten beräknas resultera i populärvetenskapliga antologier under de kommande två åren.

Myndighetens forskning har presenterats vid Kulturdepartementets seminarium om forskningssamverkan mellan akademi och kulturinstitutioner. Medarbetare har dessutom medverkat i tv- och radioprogram som Gomorron Sverige, Kulturnyheter och Vetenskapsradion.

Kunskapsföreläsningar om bland annat "Kalla kriget", allmän sjöfartshistoria och sjömanstatueringar har hållits på konferenser, högskolor och museer.

Prestationer för ökad kunskap

	2012	2011	2010
Forskningsprojekt	2	4	5
Särskilda satsningar	1	6	5
Övriga projekt med andra myndigheter, institutioner och föreningar	1	8	9
Kostnader			
Summa	10 195	13 893	13 297

Höstlov på Marinmuseum.

Jämställdhets-, mångfalds- och barnperspektiv samt internationellt och interkulturellt utbyte och samarbete

”Myndigheten ska i sin verksamhet integrera ett jämställdhets-, mångfalds- och barnperspektiv samt ett internationellt och interkulturellt utbyte och samarbete.”

Barn och unga i fokus för museernas verksamhet

Statens maritima museer lägger stor vikt vid att engagera barn och unga i verksamheten. Ambitionen är formulerad i en barn- och ungdomsstrategi (BUS). Arbetet med att förlöpande integrera barnperspektivet har skett på flera sätt under året: I verksamhetsplanering, intern utbildning och uppföljning. Nyckeltalet ”Barn och unga” har införts.

Hänsyn till ungas perspektiv har tillgodosetts på alla tre museerna genom ett ökat antal program utifrån ungas villkor. Arbetet med barns delaktighet har också praktiserats i utställningsproduktioner. I arbetet med ubåtshallen vid Marinmuseum medverkade exempelvis skolelever i en barnkonsekvensanalys.

Interkulturellt samarbete

Marinmuseum har också ett samarbete med Sundsdalskolan i Karlskrona. För tolfte året har skolan delat av sin undervisning förlagd på museet. Erfarenheterna av det kulturprocessade lärandet, tillsammans med ett integrationsperspektiv, har spridits genom medverkan av ansvarig museipedagog i nationella och internationella konferenser och seminarier.

Internationellt samarbete

Arbetet i EU-projektet SHIPWHER har fortsatt under 2012. Projektet är finansierat av Central Baltic Intereg IVA Program och handlar bland annat om arkeologisk kunskapsupbyggnad och publik marinarkologi.

Utställningen Tre sjunkna skepp möjliggjorde ett osannolikt möte mellan tre skeppsvrak från skilda tider och platser. Mary Rose, Vasa, och Kronan förläste 1545, 1628 respektive 1676. I denna produktion har vi haft ett internationellt samarbete med Mary Rose Trust i Portsmouth innebärande utbyte av ämneskunskap och forskning samt utlåning av föremål från vår samarbetspartner.

Myndigheten har en medarbetare i styrelsen för svenska ICOM och en medarbetare fungerar som koordinator inom WOAM (Wet Organic Materials), en av ICOM:s internationella kommittéer. Statens maritima museer är också medlem i ICMM, International Council for Maritime Museums, där en medarbetare är ordförande för programkommittén.

Statens maritima museer är sedan flera år medlem av ICOMOS (International Council on Monuments and Sites) och representerat i Svenska ICOMOS. Myndigheten representeras också i den marinarknologiska gruppen under European Archaeological Consilium – ett paneuropeiskt nätverk för arkeologi och kulturmiljövård.

Vi har under året samarbetat kring pedagogisk metod med Handels- och Sjöfartsmuseet i Helsingör inför deras öppnande av nytt museum. Sedan tidigare samverkar vi regelbundet med pedagogerna på Mary Rose i Portsmouth.

I samverkan med Försvarsmakten och Svenska ambassaden i Paris har två eldrör från cirka 1800 ur Marinmuseums samling deponerats till svenska-franska föreningen på Saint Barthélémy och placerats vid inloppet till Gustavia.

Marinmuseum är involverat i ett samarbete runt södra Östersjön avseende seglingsfestivaler och bevarandefrågor för segelfartyg. Parter är städerna Rostock, Gdansk, Stralsund, Karlskrona, Ebeltoft, Sassnitz och Klaipėda. Detta nätverk utvecklar och sprider kunskap sinsemellan avseende besöksnäringen.

Den maritima arkeologin och kulturmiljövården är beroende av internationella samarbeten och kontakter. Sedan 2002 har Statens maritima museer exempelvis medverkat i två av arbetsgrupperna inom Baltic Sea States Heritage Co-operation: Underwater Heritage Working Group, och Coastal Culture Working Group.

Utställningen Tro, hopp och kärlek på Sjöhistoriska museet.

Tatueringar med genusperspektiv

I utställningen Tro, hopp och kärlek – om sjömanstatueringar – har genus från början varit en integrerad del av utställningen. Genom samarbete mellan etnologen och genusforskaren Simon Ekström från CEMAS (Stockholms universitet) och Statens maritima museers interna genusgrupp har utställningen getts ett tydligt genusperspektiv. Vi har utgått ifrån tesen att vi i förvånansvärt stor utsträckning görs till de män och kvinnor vi upplever oss vara.

Genom genusanalys kan vi påvisa hur kön uppträder som en meningsskapande kategori genom ett visst utsnitt av verkligheten, i det här fallet sjömanstatueringar.

Tatueringsmotiv från utställningen Tro, hopp och kärlek.

Butiksförsäljning och uppdragsarkeologi

Myndigheten får "... tillhandahålla varor samt åta sig att utföra undersökningar, utredningar och andra tjänster inom sitt verksamhetsområde."

Uppdragsarkeologi

Under 2012 har Statens maritima museer genomfört 13 arkeologiska uppdrag. Tio av dessa har beslutats av länsstyrelsen, enligt kulturminneslagen. Uppdragsvolymen omfattade 4 564 timmar.

Det avgjort största arkeologiska uppdraget under året har varit den arkeologiska undersökningen i kajen utanför Grand Hotel på Blasieholmen i centrala Stockholm. I arbetet deltog även Stockholms stadsmuseum. Vid undersökningarna påträffades flera fartygslämningar, men också omfattande och fyndrika kulturlager från 1600–1700-talen.

Flertalet undersökningar har bedrivits i Stockholms län, men uppdrag har också genomförts i Södermanlands, Västmanlands och Östergötlands län.

Den regionala spridningen av uppdraget har ökat de senaste åren. En viktig utmaning blir att fortsätta utveckla verksamheten så att vi når flera områden.

Museernas butiker

Museibutikerna är en viktig del av museernas profil. Som en del av Vasamuseets utbyggnad genomgår Vasamuseets butik en ombyggnad för ett bättre publikmottagande.

För Marinmuseums butik har ett måldokument utarbetats under 2012. Affärsidé, effektmått och strategiska framgångsfaktorer har haft speciellt fokus i dokumentet.

Museibutiken på Marinmuseum.

Sveriges militärhistoriska arv

"Myndigheten ska bistå vid det museala bevarandet av statens sjökrigshistoriska samlingar utanför myndigheten. I fråga om sjöförsvaret ska myndigheten i lämplig omfattning samråda med Statens försvarshistoriska museer samt bistå vid tillsynen av samlingar av militär eller kulturhistorisk art."

Bidrag till försvarshistoriska museer

Statens maritima museer delar årligen ut bidrag till de försvarshistoriska museiverksamheterna som namnges i regleringsbrevet. Mottagare under 2012 var Hemsö fästning, Vaxholms Fästnings Museum, Göteborgs maritima centrum/Maritiman, Museet för rörligt kustartilleri i Blekinge skärgård och Stiftelsen Beredskapsmuseet i Viken.

Myndigheten har inte fått något extra anslag för att täcka bidraget till Stiftelsen Beredskapsmuseet.

Tillsammans med Statens försvarshistoriska museer (SFHM) stöttar Statens maritima museer de drygt 20 museer som ingår i Sveriges militärhistoriska arv (SMHA). Sedan 2009 finns ett samfinansierat kansli vid SFHM, med uppgift att stödja museerna och deras verksamhet.

De två myndigheterna har löpande överläggningar kring organisatoriska och praktiska frågor kring nätverkets drift och verksamhet. Enligt regleringsbrevet skall SFHM och Statens maritima museer analysera hur bidragens användning ytterligare kan effektiviseras. Statens maritima museers del av kanslikostnaderna har sjunkit från 1 miljon till 600 000 kronor under 2012.

Kostnader för Sveriges militärhistoriska arv (tkr)			
	2012	2011	2010
Utbetalningar	6 700	6 300	5 851
SMHA kansli	600	1 000	1 100
Övriga kostnader	12	305	274

Återrapportering

– enligt regleringsbrevet

Skaparverkstaden på Sjöhistoriska museet.

Kvalitetsarbete

Regleringsbrevet 2012 stadgar att "myndigheten [ska] definiera och redovisa de kvalitativa aspekterna av verksamhetens resultat."

Statens maritima museer bedriver ett systematiskt och långsiktigt kvalitetsarbete och fokuserar för närvarande på följande områden:

• Externa utvärderingar

Utvärderingar av verksamhetens resultat och inriktning är ett kvalificerat sätt att inhämta en mer oberoende uppfattning om kvaliteten på verksamheten och måluppfyllelsen. Statens maritima museer har hittills främst riktat sådana insatser mot två större områden; miljöledningssystemet samt forsknings- och utvecklingsinsatserna inom Vasabevarandet. Då myndigheten sedan tre år tillbaka är miljöcertifierad enligt ISO 14001 genomförs årligen återkommande revisioner. Under 2012 har även myndighetens verksamhetsvision underkastats en extern bedömning. Nolmark Development AB (Node) har under året presenterat två rapporter i vilka man analyserat och utvärderat myndighetens visionsarbete. Några av

deras slutsatser redovisas under rubriken Kompetensförsörjning.

• Nyckeltal

Under 2012 har nio nyckeltal skapats för att regelbundet kunna följa upp och redovisa vissa verksamhetskritiska mått på ett tydligt och lättillgängligt sätt. Några av nyckeltalen uppdateras månatligen, några i anslutning till tertialuppföljningarna och några endast en gång per år.

De nio nyckeltalen är: • Ekonomiskt läge • Nöjd kund/besökare • Antal besökare till museerna • Antal besökare till webben • Antal unga besökare • Fasta kostnader i relation till omsättning • Synlighet i media • Nöjd medarbetarindex • Forskning och strategiskt bevarande (för närvarande endast digitalisering av samlingarna, men kan komma att byggas ut).

• Utveckling och utbildning

Inom HR-området har myndigheten startat ett program för utveckling och utbildning av alla chefer inom en gemensam ram. Vi vill därigenom ytterligare höja kvaliteten i förslag, beslut med mera och inte minst de

kommunikativa aspekterna, vilka är fundamentala i såväl det interna som det externa arbetet.

Även styrningen påverkar i hög grad kvaliteten i verksamheten. Det finns inarbetade rutiner för ledning och samverkan på alla nivåer. Beslut fattas av överintendenten såvida inte beslutsrätten är delegerad till avdelningarna. Inriktning och beslut diskuteras och förankras i organisationen inom ramen för formell samverkan, vilket sker på enhetsnivå (APT), avdelningsnivå (ASAM) och central nivå (CESAM).

Under en följd av år har vi utvecklat en styrmodell för verksamhetsplanering och -uppföljning i verktyget Stratsys. Varje enskild aktivitets plats i strävan mot visionen kan där grafiskt identifieras och bedömas, med avseende på innehåll och resurser. I samband med tertiäluuppföljningen kan utfallet – i form av tid och pengar – i förhållande till budgeten direkt avläsas. Styrmodellen har utvecklats under året, dels i form av fönster för att kunna följa nyckeltalen, dels i form av åtgärder för att förbättra planeringen och synligheten i miljöledningsarbetet.

En medarbetarenkät som bildar underlag för ett av myndighetens nyckeltal genomfördes under året. Nöjd medarbetarindex är uppbyggt kring åtta variabler som var och en mäts på en skala 1–10. Det sammanlagda genomsnittet av de åtta variablerna gav ett resultat på 7,1. Nöjd medarbetarindex ska mätas årligen och är en av flera faktorer som läggs till grund för olika insatser inom HR-området.

Barnen i fokus – på många sätt!

”Statens maritima museer ska redovisa den verksamhet som svarar mot den unga publikens behov samt insatser för att öka den unga publiken.”

En stor del av de insatser som Statens maritima museer gör för barn och unga är inriktade på samverkan med skolväsendet. Skolor erbjuds i museibesök, med olika former av bokningsbara program och pedagogiskt material, att använda museernas innehåll i sin undervisning. Andelen skolelever på de maritima museerna har ökat under året. Samtidigt finns tecken inom skolan på förändrade behov och förväntningar på museerna roll efter den utvecklingen som pågår inom den svenska skolan. Ett analysarbete av grundskolans läroplan (Lgr 11) har genomförts inom den pedagogiska verksamheten. Vid ett flertal tillfällen, då lärare bjudits in till museerna, har kunskap inhämtats för vidareutveckling av de maritima museerna som ett läromedel.

På webbplatserna och på Facebook kommunicerar vi kontinuerligt all den verksamhet som riktar sig till barn och familj såsom helg- och lovverksamhet, familjevisningar, familjespår och pedagogiska program. För dem som uppfattar våra texter på webben som svåra har vi en Lättläst avdelning. Vi har också fakta- och fördjupningsmaterial som riktar sig till barn. För att nå ut till målgruppen unga har vi också satsat på att vara aktiva i sociala medier.

Barn och vuxna tillsammans på Vasamuseet

Antalet programpunkter för barn och familjer på Vasamuseet har utökats markant under året. Utbudet på helger och skollov har bestått av program som Livet ombord, Skelettens hemligheter eller att få vara med och byta bultar. Syftet är att stimulera till en gemensam kunskapsupplevelse för barn och vuxna och de uppskattade satsningarna har fördubblat antalet deltagare jämfört med tidigare år.

Söndagskul för 660 barn

Marinmuseums ambition – att skapa lärande och roliga aktiviteter för barn från fem år som besöker museet utanför skolans ram – ligger fast. Verksamheten är väl förankrad och vi ser ett växande intresse från externa arrangörer att medverka.

Under året har 21 Söndagskul med drygt 660 deltagande barn genomförts. Program med ämnen som livet ombord, mytologiska figurer på havet och marint hantverk har kombinerats med att barn och vuxna jobbat med respektive tema i museets sjömansverkstad.

1 400 barn följde med Kloka Klara på vandring genom museets utställningar och fick sin egen berättelse om livet i Karlskrona på 1700-talet och om hur det vara att arbeta ombord. Dessutom byggde 2 500 barn sin egen båt i sjömansverkstaden.

Ruskprick på Sjöhistoriska museet

I skaparverkstaden Ruskpricken på Sjöhistoriska museet möts barn och vuxna på helger och skollov. Tillsammans med museets pedagoger skapas bilder och berättelser utifrån skeppet, havet och människan.

För tredje året har barnen kunnat lära sig om sjöliv och sjömanskap, kännedom om båtens delar, regler till sjöss, knopar och signaler i Sjömansklubben.

På Museifartygen kunde barnfamiljer följa ett skyltspår med en sträckning över Piren–Sankt Erik–Finngundet. Spåret riktade sig speciellt till barn, som uppmanades bekanta sig med fartygens föremål och livet ombord.

Seglarskolans veckokurser på Sjöhistoriska museet samlade 154 elever under sju veckor.

Världsvattendagen

En nyproducerad audioguide utgör barnperspektivet i nya utställningen *Tro, hopp & kärlek* – vars huvudmålgrupp är från 12 år och uppåt.

Projekt Sjöliv har fortsatt. Det skapades på initiativ av Stockholms hamnar 2007 – i samarbete med Fryshuset – med syfte att erbjuda ungdomar insikt om sjöfartsyren genom olika upplevelser inom sjö- och skärgårdsliv.

Världsvattendagens miljötema anpassades för vår unga huvudmålgrupp.

Skolmässan för lärare

Pedagogenheten och publikenheten arrangerades tillsammans med ett 50-tal stockholmsmuseer en skolmässan på Sjöhistoriska museet. I samarbetet genomfördes program, föreläsning och ett uppskattat värdskap för över 400 besökande lärare.

Tillgänglighet

”Statens maritima museer ska redovisa de åtgärder som vidtagits för att öka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning.”

En av del av Statens maritima museers vision är Total tillgänglighet. Under 2012 har myndigheten antagit en ny handlingsplan för tillgänglighetsarbetet.

Funktionsnedsättning ska inte vara hinder för museiupplevelser

Alla våra webbplatser är kodade enligt riktlinjer från Web Accessibility Initiative (WAI), i ett led att öka tillgängligheten. För personer med funktionsnedsättningar som påverkar läsförståelsen finns lättläst innehåll. Uppläsningshjälpmidlet Talande webb på webbplatserna ökar också tillgängligheten för många användare.

Skrivet innehåll kompletteras ofta med film och ljudfiler som alternativ för dem som föredrar att ta till sig information på annat sätt än att läsa. Utveckling av Skype som besöksform är ytterligare ett exempel på hur vi ökar tillgängligheten.

”Alla ombord”

Webbsidan ”Alla ombord” är mycket välbesökt. Den tar upp tillgänglighetsfrågor och kulturinstitutionens roll i habilitering/rehabilitering ur ett barn- och ungdomsperspektiv. Sidan drivs i samarbete mellan Statens maritima museer, Astrid Lindgrens barnsjukhus, Handisam, RBU (Rörelsehindrade barn och unga i Stockholm), Specialpedagogiska skolmyndigheten och Rädda barnen.

Marinmuseums pedagoger och särskolan på Kilstromska gymnasiet i Karlskrona samarbetar kring verksamhetsförlagd undervisning på Marinmuseum.

Samarbete med barnsjukhus

Ett samarbete mellan Vasamuseets pedagoger och lekterapeuter på Astrid Lindgrens barnsjukhus har genomförts under året. Mobilt pedagogiskt material med Vasatema är utplacerat på barnsjukhus och används av lekterapeuter på Astrid Lindgrens barnsjukhus i Huddinge och Solna.

Årligen återkommande museibesök på Vasamuseet i samarbete med RBU (Rörelsehindrade Barn och Unga/ Stockholm) har genomförts.

Skräddarsydda visningar

Sjöhistoriska museet har under året skräddarsytt visningar för barn med behov av särskilt stöd och erbjudit barnkalas och visningar med teckentolk.

I Sjömansklubben har vi audioguidade spår, som ett led i lärandet inför klubbens prov. I år har vi kompletterat flera av spåren med texthäften så att klubbmedlemmen, eller en medföljande vuxen, kan välja om han/hon vill läsa instruktionen eller lyssna på den. En hörselskadad kan välja att läsa texten, medan den som är synskadad eller har lässvårigheter kan välja att lyssna för att få instruktionen.

Vi för samtal med Statens Fastighetsverk om en tillgänglighetsanpassning av huvudentrén på Sjöhistoriska museet.

Övrig återrapportering

Förordning om statsbidrag till försvarshistorisk verksamhet

Statens maritima museer har under året betalat ut medel till fem mottagare, med stöd av förordning (2007:1438) om statsbidrag till försvarshistoriska museiverksamheter (se sid 21, Sveriges militärhistoriska arv).

”Statens maritima museer ska i årsredovisningen lämna en samlad redovisning av genomförda insatser och en bedömning av resultat av samverkan med andra myndigheter och aktörer, däribland ideella organisationer och andra delar av det civila samhället.”

Samverkan med andra ger ökad verkningsgrad

Statens maritima museer samarbetar på en rad olika områden med många olika organisationer och intressenter, såväl inom den offentliga sektorn, det privata näringslivet som inom civilsamhället.

Samverkan med universitet

Sedan 2010 pågår ett samfinansierat samarbete med Stockholms universitet för att främja forskning och utbildning om maritima aspekter av ämnesområdena arkeologi, etnologi och historia. Samarbetet formaliserades i form av en centrumbildning vid historiska institutionen vid universitetet – Centrum för maritima studier (CEMAS). Fyra doktorander och tre seniora forskare har varit anställda vid CEMAS under 2012, alla med egna forskningsprojekt.

Uppsala universitet är en annan viktig partner för myndigheten avseende forskning om en ny stödvagga för Vasa. I forskningsprojektet Stötta Vasa pågår detta arbete under ledning av och i samarbete med Institutionen för tillämpad mekanik. Projektet beräknas kunna avslutas 2016.

Vi har inlett ett forskningssamarbete med Sveriges lantbruksuniversitet om nedbrytningshastighet i arkeologiskt trä.

Digitalisering, Wikimedia och Digisam

Centralmuseernas samarbetsråd (CMS) har i rapporten ”Förstärkt samarbete inom museisektorn” lyft fram digitalisering som ett prioriterat område. Arbetet har bland annat inriktats på att utveckla ett samarbete med Wikimedia Sverige. Arbetet syftar till att göra kulturarvet digitalt tillgängligt via Internet.

I samarbete med Wikimedia har en fototävling av k-märkta fartyg arrangerats. Bilderna kan återanvändas fritt av Statens maritima museer, på hemsida och i andra sammanhang. Drift, utveckling och underhåll

av funktionen har utförts av Wikimedia. Vi bidrar med information från befintliga databaser för att underlätta utvecklingen av funktionen.

I CMS-samarbetet är även frågan om Digisam högst aktuell. Alla de 24 myndigheter som ingår i Digisam-samarbetet har fått i uppgift att ta fram en plan för digitalisering. Arbetet ska utföras enligt en gemensam struktur som Digisam producerar och ska vara klart till 2015.

K-samsök och Platsr

K-samsök, en webbservice hos Riksantikvarieämbetet, fungerar som en koppling mellan de olika kulturarvsdatabaserna. Genom K-samsök är det möjligt för institutioner, företag, delar av civilsamhället eller enskilda att enklare få tillgång till kulturarvsdata. I dag är redan Vasa-föremålen representerade i K-samsök. Efter igångkörning av ett nytt samlingssystem planerar vi att göra återstående samlingar tillgängliga via K-samsök.

Platsr är Riksantikvarieämbetets sajt för berättelser och minnen. Vi har bidragit med bearbetat och för PlatsR anpassat innehåll från befintliga poster i Fornminnesinformationssystemet (FMIS). Innehållet från PlatsR kommer sedan även återanvändas i Kulturpunkt.

Kulturpunkt

Vi deltar även i Kulturpunkt, tillsammans med Nordiska museet och Arkitekturmuseet. Projektet samordnas av KulturIT i Norge. Vi har bidragit med innehåll främst från vår marinarknologiska verksamhet och med synpunkter på verktygets funktionalitet och gränssnitt. Projektet löper på tre år, fram till och med 2013.

IT-samarbete

Vi driver flera samarbeten inom IT-området med andra statliga centralmuseer och stiftelser. Vi söker gemensamma systemlösningar, som kan ge både ekonomiska

och resursmässiga fördelar. Samarbetet gynnar även kompetensutvecklingen. Ett resultat är gemensamt nyttjande vår serverhall med den utrustning och de system som finns där. Under 2012 har vi samarbetat med Statens historiska museer, Stiftelsen Skansen och Stiftelsen Tekniska museet.

Försvarshistoriska museiverksamheter

Av det 25-tal verksamheter som ingår i Sveriges militärhistoriska arv (SMHA) och som är berättigade till statliga bidrag, är Statens maritima museer ansvarig myndighet för handläggningen av bidragsärenden för fem av dessa. De fem museiverksamheterna skiljer sig åt vad gäller organisation, inriktning, omslutning och geografiska miljö. Verksamheternas fokus på det moderna militära kulturarvet – och framför allt från det kalla krigets dagar – bidrar till att behålla och öka intresset för denna viktiga epok av världshistorien.

Evenemangspark med sju miljoner besökare/år

Kungliga Djurgårdens Intressenter (KDI) samlar företrädare för attraktionerna på Djurgården för att utveckla och stärka Djurgården som besöksmål. Trafik, marknadsföring och samverkan är bland de viktigaste frågorna. Evenemangsparken på södra Djurgården, vars attraktioner varje år har cirka sju miljoner besökare, anses jämte EuroDisney i Paris vara Europas mest besökta attraktionspark.

Den viktigaste passagen till ön är Djurgårdsbron, som passeras av cirka tio miljoner människor varje år. Under året har arbetet med ett besökscenter

Samverkan med civilsamhället

De största insatserna mot civilsamhället görs inom ramen för Sjöhistoriska museets varumärke. I redovisningen av myndighetens arbete i ett regionalt perspektiv – som rapporterades till regeringen 2012-09-03 – beskrivs den mångfald av kontakter, forum och nätverk som byggts upp under åren, och även den stora betydelse som myndigheten lägger vid denna samverkan. I vår redovisning tar vi även upp olika projekt och aktiviteter som planeras för framtiden, vilka utgör en blandning av digitalt och fysiskt tillgängliggörande av det maritima kulturarvet.

Statens fastighetsverk och Försvarmakten

Bland de mest prioriterade samarbetena under året bör nämnas utbyggnadsprojekten vid Vasamuseet och Marinmuseum för att öka museernas attraktionskraft. I utbyggnaden av Vasamuseet (klar 2013) består samarbetet i första hand av nära kontakter med Statens fastighetsverk (SFV) som är ansvarig byggherre. Även i Karlskrona är SFV byggherre, men eftersom det här rör som om

tillbyggnaden av en huskropp som ska inrymma ubåten HMS Neptun (klar 2014) har samarbetet med Försvarmakten (FM) varit av mycket stor betydelse. Under våren och sommaren miljösanerades och anpassades ubåten för musealt bruk.

Utställning om samarbete med det civila samhället

I samband med Riksantikvarieämbetets höstmöte deltog Sjöhistoriska museet med en utställningsmonter som beskrev museets samarbeten med det civila samhället. I ett fotocollage visades omfattningen av det ideella maritima engagemanget. En folder med kontaktuppgifter fanns även i montern. Regeringen har framhållit betydelsen av det civila samhället, vilket var temat för Riksantikvarieämbetets höstmöte.

I övrigt har Sjöhistoriska museet tecknat samarbetsavtal med:

- Museiföreningen Sveriges fritidsbåtar
- Svenska fyrsällskapet
- Svensk dykerihistorisk förening
- Södertörns radioamatörer
- Föreningen Karlskrona veteranbåtar.

Alla dessa samverkansavtal syftar till att utveckla samarbetet inom relevanta ämnesområden med det civila samhället.

Bedömning av resultatet

Möjligheten att uppnå en vision och de ambitioner som Statens maritima museer har rörande det maritima kulturarvet underlättas av omfattande samverkan med andra aktörer. Det gäller för såväl bevarande, levandegörande som förmedling av kulturarvet, forskning och kunskapsutveckling och turistnäringsfrågorna i vid bemärkelse. Bredden i samverkan med andra aktörer kan också antas ha haft stor betydelse för myndighetens arbete med att hitta och engagera sponsorer och finansiärer för såväl rena forskningsinsatser som renoverings- och utbyggnadsprojekt.

Upphandlingar

Under 2012 har Statens maritima museer utfört ett 30-tal upphandlingsrelaterade insatser. Det har dels varit formaliserade upphandlingar av varor och tjänster, dels förnyade konkurrensutsättningar, men också avtalsskrivningar med mera. Vi har även fortlöpande haft uppföljning av genomförda upphandlingar och ingångna avtal i form av möten med upphandlade leverantörer.

Statens maritima museer ingår också i MUPP, ett nätverk för upphandlingsansvariga inom kultursektorn. MUPP:s verksamhet syftar till att genomföra gemensamma upphandlingar, vilket inneburit en effektivisering även för vår del. Utöver detta är det kunskapsutbyte som sker inom nätverket viktigt för utvecklingen av vår upphandlingsverksamhet.

I november 2011 införde vi en indelning i så kallade varukorgar och produktområden samt ett system med samordnare för olika produktområden. Indelningen gjordes för att säkerställa att vi följer gällande regler för offentlig upphandling. Vi kan konstatera att systemet fungerar och att vi fått betydligt bättre möjligheter att identifiera kritiska områden för inköp av varor och tjänster. Vi ser att systemet behöver utvecklas ytterligare och avser att avsätta resurser för detta under kommande verksamhetsår.

Trots stora förbättringar inom upphandlingsområdet har avsteg från lag (2007:1091) om offentlig upphandling inte helt kunnat undvikas. Från tre leverantörer har varor och tjänster köpts till ett sammanlagt värde av ca 1,3 milj. SEK utan föregående konkurrensutsättning. I samtliga fall har upphandlingsvolymen blivit högre än ursprungligen beräknat.

Den förstärkning med två årsarbetskrafter som vi nämnde i årsredovisningen 2011 har hittills resulterat i en årsarbetskraft. Vi har utöver detta under hösten 2012 internerat en person för att arbeta med upphandling och planerar ytterligare för en av tillfällig förstärkning inom upphandling år 2013.

Kompetensförsörjning

Statens maritima museer har som vision att bli Europas ledande kraft för ett levande maritimt kulturarv till 2015. Under året har ett flertal insatser gjorts för att attrahera, rekrytera, utveckla och behålla kompetens för att nå verksamhetens mål.

Omvärldsbevakning och forskning

En intern resurs som fokuserar på omvärldsbevakning har tillsatts. Ett ledarutvecklingsprogram med inriktning på det personliga ledarskapet har genomförts med stöd av en extern konsult. Chefstjänster har tillsatts med personer från det internt genomförda chefstraineeprogrammet.

En i traineeprogrammet utvecklad expert har fått forskningsrelaterade arbetsuppgifter. Rekrytering av ytterligare en forskare har genomförts. Forskningskompetensen säkerställs även genom olika nätverk och samarbeten med universitet och högskolor, exempelvis CEMAS.

Stödkompetensen inom upphandling har stärkts och rekrytering pågår.

Kärnkompetensen hos medarbetarna har stärkts genom CEMAS seminarier, intern utbildning och verksamhetsinriktade medarbetardagar.

Lovande utvärderingar

Två utvärderingar av Statens maritima museers nuläge, i förhållande till visionen, har genomförts av extern konsult under 2011–2012. I utvärderingarna skrivs att *”Vi ser en tydlig trend mot att Statens maritima museer närmar sig visionens önskade tillstånd och anser att förutsättningarna att nå dit till 2015 är goda”* samt att *”Kartläggningen visar på att myndigheten redan idag tillhör gruppen av ledande europeiska aktörer inom det maritima kulturarvsområdet”*.

Utvärderingarna pekar även på att omvärldsbevakning och ledarskap är viktiga faktorer att fortsätta att utveckla för att nå verksamhetens vision, vilket också gjorts.

Miljöledning

Omsorg om vår miljö är en prioriterad fråga för Statens maritima museer. Ambitionen är att miljöarbetet ska ingå som en integrerad och naturlig del i alla medarbetares dagliga arbete. Under 2012 har vi fortsatt engagera oss i olika miljö- och hållbarhetsfrågor. Speciellt kan uppmärksammas att myndigheten har genomfört en omcertifiering av hela vår verksamhet enligt den internationella standarden ISO 14001. Det nya certifikatet gäller till den 18 augusti 2015.

Vi har också tydligare kopplat gällande miljömål och miljöarbete till vårt årliga verksamhetsplaneringsarbete.

För 2012 har ambitionen varit att påverka besökare och samarbetspartners i miljöfrågan och besparing gällande myndighetens energi- och transporter. Några exempel:

- Under tre veckors forskningsarbete har vi studerat vårt maritima kulturarv i förhållande till den nedskräpning som fortlöpande sker under vattenytan. Arbetet har under året resulterat i flera föredrag och en artikel för internationell fackpress.
- Vi arbetar med att byta ut föråldrad IT-utrustning successivt till moderna, mer energieffektiva och miljövänligare lösningar. Virtualiseringen av driftmiljön pågår, vilket bidragit till att vi kunnat fortsätta att sänka elförbrukningen i serverhallen även under 2012.

Under året har verksamheten fortsatt arbeta aktivt med lösningar för att reducera onödiga resor. Ett system med möjlighet att koppla upp enskilda datorer i videosamtal har testats med lyckat resultat. Försöket kommer att permanentas under kommande år med möjlighet att koppla försöket med befintliga tekniska lösningar såsom video och mobiltelefon.

Fördjupande tabeller för tillgängliggörande av samlingarna, utställningar och pedagogik – inkl. besökssiffror

Under resultatredovisning enligt Statens maritima museers instruktion § 2:2 redovisas aggregerade mått för myndighetens väsentliga prestationer. Nedanstående tabeller visar besöksutvecklingen vid myndighetens olika arenor

samt en översikt över de utställningar som de senaste tre åren invigts vid museerna, vilket ger en bild av målpuppfyllelse och graden av tillgänglighet

Marinmuseums besökssiffror	2012	2011	2010
Totalt antal besökare*	247 718	211 174	201 967
Vuxna**	61 186	59 323	55 551
T o m 18 år**	23 657	22 951	22 010
Uppskattat antal besökare på Museifartyget Bremön	41 859	50 641	50 428
Uppskattat antal besökare på Robotbåten Västervik	68 119	36 390	
Uppskattat antal besökare på Skeppsgossefartyget Jarramas	29 190		
Registrerade besökare i slup och barkasskjul, högsåsong	19 812	23 271	23 271
Utlånade audioguider	16 920	27 417	3 962
Antal visningar	534	541	688

* Totala antalet besökare uppskattat utifrån de räknare som sitter vid museets entrédörrar.

** Antalet vuxna respektive barn enligt den verifierbara siffra som finns registrerad i kassasystemet (Actor respektive Extenda). Antalet beräknas från och med 2011 på ett nytt sätt varför uppgifter i tidigare årsredovisningar ej kan jämföras.

Sjöhistoriska museets besökssiffror	2012	2011	2010
Totalt antal besökare	145 479	130 933	140 305
Varav på Galärvarvet	67 025	82 743	83 859
Vuxna	104 006	99 682	103 472
T o m 18 år	41 473	31 251	36 833
Snittålder*	39 år	53 år	42 år
Kvinnor*	45%	54%	42,5%
Män*	55%	46%	57,5%
Svenska besökare*	96%	83%	65%
Besökare från utlandet*	4%	17%	35%
Antal visningar	884	623	460

* Baseras på besöksundersökningar.

Vasamuseets besökssiffror	2012	2011	2010
Totalt antal besökare	1 218 398	1 228 114	1 129 184
Vuxna	1 017 345	951 442	954 181
Tom 18 år	201 053	188 780	175 003
Snittålder*	38 år	40 år	38 år
Kvinnor*	52%	50%	49%
Män*	48%	50%	51%
Svenska besökare**	18%	15%***	15%
Besökare från utlandet**	82%	85%***	85%
Antal visningar	6 528	5 055	5 004
Varav familjevisningar	0****	210	*
Antal program, allmänna	20	21	*
Antal program, familjer	792****	354	*

* Uppgiften saknas då beräkningsgrunden ändrats.

** Baseras på den årsvis löpande basundersökningen till ett slumpmässigt urval besökare.

*** Då basundersökningen hade uppehåll under jubileumsfirandet i april är sannolikt andelen svenska besökare underskattad.

**** Programformen "familjevisningar" är borttagen och familjeprogram är nu det som erbjuds.

Antal besökare vid Statens maritima museers webbplatser	2012	2011*	2010*
Statens maritima museer	51 349	52 569	54 497
Marinmuseum	107 855	83 296**	56 351
Sjöhistoriska museet	262 855	206 391	111 481***
Vasamuseet	658 038****	489 473	354 766

* Siffrorna för 2010 och 2011 anger ej unika besökare som i årsredovisningen för 2009, utan tar även upp återbesök.

** Då statistiken för november stördes av ett avbrott har siffran ersatts av en rimlig schablon utifrån tidigare års besök.

*** Då statistiken för juli stördes av ett avbrott har siffran ersatts av en rimlig schablon utifrån tidigare besök.

**** Då statistiken för januari–8 maj stördes av ett avbrott har siffran ersatts med en rimlig schablon utifrån antal besök innan och efter perioden.

Antal skolelever och klasser i myndighetens pedagogiska verksamhet mm	2012	2011	2010
Marinmuseum			
Antal skolklasser/grupper	152	135	106
– antal elever	2 806	2804	2333
Teaterpublik (samarbete mellan SMM och Sunnadalskolan)	2 500	2500	2500
Sjöhistoriska museet			
Antal skolklasser/grupper	509*	88	47
– antal elever	6 483*	965	965
Vasamuseet			
Antal skolklasser/grupper	758	761	428
– antal elever/brukare	18 950	17 943	11 170
Utlån av Båtsmanskistan till elever	475	500	400
Övrigt			
Antal sidvisningar under rubriken som avser skola	75 856	68 783	24 153

* Förändrad beräkningsgrund. Antal skolklasser på Sjöhistoriska museet 2012 inkluderar bokade / obokade klasser mot tidigare endast bokade.

Besökare på Vasamuseet.

Besökare i arkiv, bibliotek och magasin vid Statens maritima museer	2012	2011	2010
Marinmuseum totalt**	490	181	215
Bibliotek	210	106	150
Arkiv	53	20	45
Fotoarkiv	21	23	20
Föremålsmagasin	206	32	*
Sjöhistoriska museet totalt**	1 007	1 082	797
Bibliotek	521	480	404
Arkiv	242	321	250
Fotoarkiv	54	89	143
Föremålsmagasin	35	72	*
Modellverkstad	85	45	*
Fritidsbåtssamlingen	70	75	*

* Uppgiften saknas.

** Totalsiffran från 2011 inte jämförbar med tidigare år då fler kategorier införts från 2011.

Antal sidvisningar relaterade till samlingarna på webbplatserna. Siffran för antalet besökare gör ej att få fram.			
	2012	2011	2010
Marinmuseum			
Sidvisningar under menyrubriken Samlingar	239 877 (44%)*	189 000 (43%)*	*
Sök i samlingarna	110 294	29 000	*
Bloggen Sakletaren	13 294	11 500	*
Sjöhistoriska museet			
Sidor under menyrubriken Samlingar	525 450 (33%)*	619 000 (37%)*	*
Sök i samlingarna	440 063	515 000	*
Bloggen Samlarna	15 318	16 000	*
Vasamuseet			
Sidor under menyrubriken Samlingar	50 974 (2%)*	43 000 (2%)*	**
Sök i samlingarna	27 391	21 000	**
Skeppsbloggen	12 168	2000	***

* Uppgiften saknas.

** Vasamuseets samlingssidor blev sökbara under 2011.

*** Skeppsbloggen sattes igång i november 2011.

**** Inom parentes anges procentandel av webbplatsens totala antal sidvisningar.

Nya utställningar vid museerna	2012	2011	2010
Marinmuseum	Guldkorn – Musik Guldkorn – Skor	Adenviken – vi var där!	Ytspänning
Sjöhistoriska	Showroom – Grand Tro, hopp och kärlek Trappmonter – Skepparskedar Trappmonter – Marinmåleri Östbergs hörna – Cementa Östbergs hörna – Drott	Vac from the Sea Marinarkeologiskt showroom Ajvazovskij – Mästaren Segelkungen	Kungliga båtar Den vanliga människan Showroom Birka Sist i ledet 1 hav 4 berättelser Shipping & Shopping
Vasamuseet	Tre skepp Föremål i fokus – Bomärken Föremål i fokus – Skoläst	Bärgningen – tillägg Strid!	Havet och människan
Totalt antal	11	7	8

Vasamuseet – världens mest besökta maritima museum.

Lokalkostnader

SMMs lokalkostnader under 2012 (tkr)	
Hyra	57 602
El och uppvärmning	5 365
Reparationer och underhåll	92
Övriga driftskostnader	4 006
Totalt	67 065

SMMs kostnader per hyresvärd under 2012 (tkr)*	
Hyresvärdar	Hyra
Statens fastighetsverk	51 881
Kungliga Djurgårdens förvaltning	2 760
Invexito AB	1 225
Riksantikvarieämbetet	559
Karlskrona kommun	298
Fortifikationsverket	228
Vasakronan	156
Linnéuniversitetet	26
Gatu- och fastighetskontoret	23
Ramirent	22
Arme Marin och Flygfilm	6
Svenska filminstitutet	2
Ej stadigvarande hyresvärdar	416
Totalt	57 602

Avgiftsfinansierad verksamhet

Verksamhet (tkr)	+/- t.o.m. 2010	+/- 2011	Intäkter 2012	Kostnader 2012	+/- 2012	Ack. +/- utgå. 2012
Verksamhet med full kostnadstäckning						
Försäljning av varor	1 877	2 212	16 708	17 053	-345	3 744
Undersökning, utredning och andra tjänster	-812	2 421	5 111	5 582	-471	1 138
Vasamuseet	-62	-1 100	94 647	94 124	523	-639
Summa	1 003	3 533	116 466	116 759	-293	4 243
Övrig avgiftsbelagd verksamhet						
Entréer och visning			3 715			
Övrigt			4 278			
Summa			7 993			
Intäkterna för Vasamuseet är fördelat enligt följande						
Entré	93 978					
Bidrag	483					
Sponsring	0					
Finansiella intäkter	186					
Summa	94 647					

För budgetåren 2008 och 2009 ingick butikerna på Marinmuseum, Sjöhistoriska museet och Vasamuseet i posten Försäljning av varor.

Enligt förändrade villkor i Regleringsbrevet avseende 2010 så ingick Vasamuseets butik i posten Vasamuseet för budgetåren 2010 och 2011.

I regleringsbrevet för 2012 samt 2013 är verksamheten för Vasamuseets butik flyttad till försäljning av varor. Detta påverkar det balanserade resultatet för verksamheten. För 2012 är således den ingående balansen justerad med det ackumulerade resultatet för Vasamuseets butik.

Resultaträkning

Resultaträkning (tkr)	Not	2012	2011
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag		108 733	107 714
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	1	127 735	131 004
Intäkter av bidrag	2	11 964	13 607
Finansiella intäkter	3	637	429
Summa verksamhetens intäkter		249 069	252 754
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	4	-106 530	-105 418
Kostnader för lokaler		-67 065	-69 116
Övriga driftkostnader	5	-64 418	-59 847
Finansiella kostnader	6	-614	-826
Avskrivningar och nedskrivningar		-10 735	-9 814
Summa verksamhetens kostnader		-249 362	-245 021
Verksamhetsutfall		-293	7 733
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		8 300	7 470
Lämnade bidrag	7	-8 300	-11 670
Saldo transfereringar		0	-4 200
Årets kapitalförändring	8	-293	3 533

Balansräkning

Balansräkningar (tkr)	Not	2012-12-31	2011-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	9	2 681	3 789
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	10	0	110
Summa immateriella anläggningstillgångar		2 681	3 899
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	11	2 427	3 645
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	12	27 899	32 576
Pågående nyanläggningar	13	1 400	726
Summa materiella anläggningstillgångar		31 726	36 947
Varulager m.m.			
Varulager och förråd		3 545	5 208
Fordringar			
Kundfordringar		5 735	2 000
Fordringar hos andra myndigheter		3 037	3 794
Övriga fordringar		128	38
Summa fordringar		8 900	5 832
Periodavgränsningsposter	14		
Förutbetalda kostnader		14 266	14 817
Upplupna bidragsintäkter		10 010	6 615
Övriga upplupna intäkter		2 118	4 226
Summa periodavgränsningsposter		26 394	25 658
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	15	3 888	-27 283
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	16	2 615	35 739
Kassa och bank		1 579	1 145
Summa kassa och bank		4 194	36 884
SUMMA TILLGÅNGAR		81 328	87 145

Balansräkningar (tkr)	Not	2012-12-31	2011-12-31
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Statskapital	17	1 543	1 542
Donationskapital	18	1 505	1 505
Balanserad kapitalförändring	19	4 535	1 003
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	8	-293	3 533
Summa myndighetskapital		7 290	7 583
Avsättningar			
Övriga avsättningar	20	0	215
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	21	27 542	36 926
Skulder till andra myndigheter		15 125	17 170
Leverantörsskulder		12 146	13 346
Övriga skulder		1 690	1 688
Summa skulder m.m.		56 503	69 130
Periodavgränsningsposter	22		
Upplupna kostnader		9 974	8 256
Oförbrukade bidrag		6 974	1 631
Övriga förutbetalda intäkter		587	330
Summa periodavgränsningsposter		17 535	10 217
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		81 328	87 145
ANSVARSFÖRBINDELSER		inga	inga

Anslagsredovisning

Anslag		
Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid 8:1.6 Statens maritima museer (ramanslag)		
	not 23	
Ingående överföringsbelopp	622	
Årets tilldelning enligt regleringsbrev	114 483	
Totalt disponibelt belopp	115 105	
Utgifter	-117 244	
Utgående överföringsbelopp	-2 139	
	2012	2011
Inkomster under anslaget uppgår till	8 449	11 784
Finansiella villkor		
8:1.6	Villkor	Utfall
Utöver tilldelat belopp under anslaget får SMM disponera en anslagskredit	3 434	2 139
SMM har tillgång till en kredit på räntekontot i Riksgäldskontoret	16 842	5 339
SMM disponerar under budgetåret en låneram i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i verksamheten	41 000	27 542
SMM har erhållit medel från statsbudgeten för finansiering av bidrag till försvarshistoriska museiverksamheter samt till kostnader vid SMM som är förenade med etablerande och upprätthållande av dessa verksamheter, med minst	7 000	7 312
SMM får i mån av tillgängliga medel lämna bidrag till bevarande och brukande av historiskt värdefulla fartyg enligt förordningen (2011:1565) om statsbidrag till kostnader för vård av kulturhistoriskt värdefulla fartyg		1 000
	2012	2011
Anslagsposten får användas till lokalkostnader för Vasamuseet	0	0

Tilläggsupplysningar och noter

Organisation

Statens maritima museer (SMM) har en organisation som är funktionsindeldad och består av de tre museerna Marinmuseum, Sjöhistoriska museet och Vasamuseet samt Forsknings- och Samlingsavdelning, Kommunikationsavdelning, Ekonomi- och Personalavdelning, avdelningen för Administrativ Service och Stab. Avdelningarna arbetar mot alla tre museerna. Vasamuseet belastas med samtliga direkta kostnader. Indirekta kostnader fördelas till Vasamuseet, exempelvis OH-kostnader.

Kommentarer till resultatredovisningen

Personalkostnader fördelas till respektive prestation enligt redovisad tid. Som grund har en medelkostnad per arbetsdag beräknats.

Kommentarer till noter

Belopp i tkr där ej annat anges. Belopp som anges inom parentes avser föregående år. Marinmuseum förkortas MM, Sjöhistoriska museet SM och Vasamuseet VM.

Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänt

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordning (2000:605) om myndigheters årsredovisning och budgetunderlag. SMM redovisning följer god redovisningssed enligt Ekonomistyrningsverkets (ESV) allmänna råd till 6§ förordning (2000:606) om myndigheters bokföring.

Ändrade redovisningsprinciper

SMM redovisar numera dagskassor och växelkassor under raden "Kassa och bank" i balansräkningen. Tidigare balanspost "Övriga fordringar" har justerats i jämförelsekolumnen (1 145 tkr).

Försäljning av varor samt undersökningar, utredningar och andra tjänster

Försäljning av varor samt undersökningar, utredningar och andra tjänster har fr o m budgetår 2008 krav på fullkostnadstäckning. Redovisningsmässigt innebär det att denna verksamhet är helt skild från anslaget och bär samtliga direkta och indirekta kostnader. Resultatet för verksamheten redovisas i separat tabell.

Värdering av fordringar och skulder

Fordringarna har upptagits till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli inbetalt. Skulderna har upptagits till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli utbetalt. I de fall faktura eller motsvarande inkommit efter fastställd brytdag (2013-01-05) eller när fordrings- eller skuldbeloppet inte är exakt känt när årsredovisningen upprättas, redovisas beloppen som periodavgränsningsposter. Övriga händelser tas upp som fordringar respektive skulder. Som periodavgränsningspost bokförs händelser med belopp överstigande ett halvt prisbasbelopp (år 2012=22 000 kr).

Värdering av anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk med ett anskaffningsvärde på minst ett halvt prisbasbelopp (år 2012=22 000 kr) och en beräknad ekonomisk livslängd på tre år eller längre definieras som anläggningstillgångar. Objekt utgörande en fungerande enhet vars sammanlagda anskaffningsvärde uppgår till mer än ett halvt prisbasbelopp klassificeras även som anläggningstillgång.

SMM redovisar inte bärbara datorer som anläggnings-tillgång, utan kostnadsför dem direkt. Anledningen är att utrustningens ekonomiska livslängd inte bedöms uppgå till tre år, p.g.a. det extra slitaget den bärbara funktionen utsätts för. Anläggningstillgångar skrivs av linjärt över den bedömda ekonomiska livslängden. Avskrivningen beräknas utifrån den månad då tillgången tas i bruk.

SMM tillämpar som grundregel följande avskrivningstider:

Basutställningar.....	5 år
Förbättringsutgifter på annans fastighet.....	10 år
Datorer och kopiatorer.....	3 år
Projektorer, kameror, bilar, räddningsutrustning, kontorsmaskiner samt möbler.....	5 år
Immateriella anläggningstillgångar.....	5 år
Kulturtillgångar.....	Skrivs ej av

I vissa fall görs avsteg från grundreglen då en individuell bedömning ger annan avskrivningstid.

Värdering av varulager

Varulagret är värderat till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkligt värde. Avdrag för bedömd faktiskt inkurans har gjorts.

Uppgifter om sjukfrånvaron (%)	2012	2011
Totalt	2,98	1,72
Andel långtidssjukskrivna (60 dgr eller mer)	51,92	17,36
Kvinnor	3,14	2,06
Män	2,83	1,41
Anställda –29 år	0,80	1,14
Anställda 30–49 år	2,89	1,81
Anställda 50 år–	3,35	1,67

Uppgifter ledande befattningshavare	2012	2011
Robert Olsson, överintendent	1 007	991
Styrelseledamot i Kungliga Djurgårdens intressenter AB		

Noter

Not 1	Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2012	2011
	<i>Intäkter av avgifter enligt 4§ avgiftsförordningen</i>		
	Lokalhyra	2 803	5 134
	Övriga 4§-intäkter	273	197
	Summa	3 076	5 331
	<i>Intäkter av avgifter enligt 3§ avgiftsförordningen</i>		
	Entreér och visningar	95 820	96 541
	Butiksförsäljning	16 363	17 412
	Övrig publik verksamhet	1 092	524
	varav avser verksamhet riktad mot barn	(605)	(318)
	Marinarkeologiska uppdrag	5 108	9 316
	Övrigt	2 106	1 880
	Summa	120 489	125 673
	Sponsringsintäkter	4 170	0
	Totalt	127 735	131 004
	Paragraf 4-intäkter i förhållande till totala verksamhetskostnader	1,3%	2,2%
Not 2	Intäkter av bidrag	2012	2011
	Statliga bidrag:		
	Tillväxtverket	7 152	5 058
	Arbetsförmedlingen	2 131	2 790
	FORMAS	270	1 600
	Länsstyrelsen i Blekinge län	100	0
	Övriga statliga bidrag	170	0
	Icke-statliga bidrag:		
	Föreningen Sveriges sjöfartsmuseum	2 001	3 818
	Övriga icke-statliga bidrag	140	341
		11 964	13 607
Not 3	Finansiella intäkter	2012	2011
	–Ränta på räntekonto hos Riksgäldskontoret	210	39
	–Realiserade kursvinster	410	373
	–Övriga finansiella intäkter	17	17
		637	429
Not 4	Kostnader för personal	2012	2011
	Lönekostnad exklusive arbetsgivaravgifter, pensionspremie och andra avgifter enligt lag och avtal	-74 283	-71 610
	Övriga personalkostnader	-32 247	-33 808
		-106 530	-105 418
Not 5	Övriga driftkostnader	2012	2011
	I posten ingår reaförluster avseende:		
	Förbättringsutgifter på annans fastighet	-48	-151
	Maskiner, inventarier, installationer m.m.	-33	-584

Not 6	Finansiella kostnader	2012	2011
	Ränta lån RGK	-505	-606
	Ränta räntekonto RGK	0	-123
	Övriga finansiella kostnader	-109	-97
		-614	-826
Not 7	Lämnade bidrag	2012	2011
	Bidrag som lämnas är bidrag till bevarande och brukande av historiskt värdefulla fartyg samt bidrag till försvarshistoriska museiverksamheter.	8 300	11 670
Not 8	Årets kapitalförändring	2012	2011
	Undersökningar, utredningar och andra tjänster	-471	2 421
	Försäljning av varor vid Marinmuseet	-685	-466
	Försäljning av varor vid Sjöhistoriska museet	-574	-394
	Försäljning av varor vid Vasamuseet	914	3 072
	Vasamuseet exkl. försäljning av varor	523	-1 100
		-293	3 533
Not 9	Balanserade utgifter för utveckling	2012	2011
	Ingående anskaffningsvärde	5 542	5 542
	Årets anskaffningar	0	0
	Ackumulerat anskaffningsvärde	5 542	5 542
	Ingående avskrivningar	-1 753	-644
	Årets avskrivningar	-1 108	-1 109
	Ackumulerade avskrivningar	-2 861	-1 753
	Bokfört värde	2 681	3 789
Not 10	Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	2012	2011
	Ingående anskaffningsvärde	390	421
	Utrangeringar	0	-32
	Årets anskaffningar	0	0
	Ackumulerat anskaffningsvärde	390	389
	Ingående avskrivningar	-279	-192
	Utrangeringar	0	32
	Årets avskrivningar	-111	-119
	Ackumulerade avskrivningar	-390	-279
	Bokfört värde	0	110
Not 11	Förbättringsutgifter på annans fastighet	2012	2011
	Ingående anskaffningsvärde	13 053	13 705
	Utrangeringar	-257	-1 172
	Årets anskaffningar	0	520
	Ackumulerat anskaffningsvärde	12 796	13 053
	Ingående avskrivningar	-9 408	-9 218
	Utrangeringar	210	1 021
	Årets avskrivningar	-1 171	-1 211
	Ackumulerade avskrivningar	-10 369	-9 408
	Bokfört värde	2 427	3 645

Not 12	Maskiner, inventarier, installationer m.m.	2012	2011
	Ingående anskaffningsvärde	86 873	79 145
	Överförda tillgångar	0	8 781
	Korrigerig	0	-92
	Utrangeringar	-4 397	-9 769
	Årets anskaffningar	3 704	8 808
	Akkumulerat anskaffningsvärde	86 180	86 873
	Ingående avskrivningar	-54 297	-56 109
	Korrigerig	0	25
	Utrangeringar	4 364	9 185
	Årets avskrivningar	-8 348	-7 398
	Akkumulerade avskrivningar	-58 281	-54 297
	Bokfört värde	27 899	32 576
Not 13	Pågående nyanläggningar	2012	2011
	Ingående anskaffningsvärde	726	8 839
	Överförda tillgångar	0	-8 781
	Årets anskaffningar	674	668
	Akkumulerat anskaffningsvärde	1 400	726
	Avser till största delen utbyggnad av Vasamuseet		
Not 14	Periodavgränsningsposter	2012	2011
	Förutbetalda hyror	14 049	14 398
	Upplupna inomstatliga bidragsintäkter (Tillväxtverket)	9 295	5 955
	Övriga upplupna inomstatliga bidragsintäkter	715	661
	Uppl. intäkt: Arkeologiska undersökningar	1 382	3 354
	Övriga förutbetalda kostnader / upplupna intäkter	953	1 290
		26 394	25 658
Not 15	Avräkning med statsverket	2012	2011
	Anslag i räntebärande flöde		
	Ingående balans	-29 243	-2 783
	Redovisat mot anslag	117 244	115 797
	Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-85 862	-142 257
	Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	2 139	-29 243
	Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
	–Ingående balans	1 960	2 574
	–Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-211	-614
	Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	1 749	1 960
	Utgående balans	3 888	-27 283
	<i>Den stora skillnaden mellan åren beror på att januari månads tilldelning av anslagsmedel för 2012 inbetalades 2011.</i>		
Not 16	Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	2012	2011
	Räntekontokredit	2 615	35 739
	<i>Den stora skillnaden beror på att 28 621 tkr avseende anslag för 2012 inbetalades 2011.</i>		
Not 17	Statskapital	2012	2011
	Ingående balans	1 543	542
	Korrigerig	0	-300
	Årets anskaffning av anslagsfinansierade kulturtillgångar	0	1 300
	Utgående balans	1 543	1 542

Not 18	Donationskapital	2012	2011
	Ingående balans	1 505	1 205
	Korrigerig	0	300
	Årets anskaffning av bidragsfinansierade kulturtillgångar	0	0
	Utgående balans	1 505	1 505
	<i>Donationerna är från Föreningen Sveriges sjöfartsmuseum, Marinmusei vänner samt Linnea och Olof Bovins stiftelse.</i>		
Not 19	Balanserad kapitalförändring	2012	2011
	Undersökningar, utredningar och andra tjänster	1 609	-811
	Försäljning av varor vid Marinmuseet	-1 383	-917
	Försäljning av varor vid Sjöhistoriska museet	-3 749	-3 356
	Försäljning av varor vid Vasamuseet	9 221	6 149
	Vasamuseet exkl. försäljning av varor	-1 163	-62
		4 535	1 003
Not 20	Övriga avsättningar	2012	2011
	Kompetensutvecklingsåtgärder	0	215
		0	215
	<i>"Medarbetardagarna 2012" har finansierats med avsättning från 2011 och 2012. Någon avsättning för 2012 har därför inte gjorts.</i>		
Not 21	Lån i Riksgäldskontoret	2012	2011
	Beviljad låneram	41 000	41 000
	Utnyttjad låneram	27 542	36 926
	Ingående balans	36 926	30 129
	Under året nyupptagna lån	2 090	16 391
	Årets amorteringar	-11 474	-9 594
	Utgående balans	27 542	36 926
	<i>Skillnaden mellan nyttjad och beviljad låneram beror på framflyttning av planerade investeringar.</i>		
Not 22	Periodavgränsningsposter	2012	2011
	Löne- och semesterlöneskuld	7 000	6 827
	Statens fastighetsverk (bärighetsförstärkning u-båtshall)	1 500	0
	Provisioner till researrangörer	694	905
	Vetenskapsrådet, VINNOVA och FORMAS	2 000	0
	Övriga bidrag från statliga givare	144	144
	Föreningen Sveriges Sjöfartsmuseum	3 267	363
	Vasamuseets vänner	893	647
	Bevara Vasa insamlingsstift	436	436
	Övriga bidrag från icke statliga givare	235	42
	Övriga upplupna kostnader / förutbetalda intäkter	1 366	853
		17 535	10 217
Not 23	Redovisning mot anslag	2012	2011
	Intäkter av anslag i resultaträkningen	117 033	115 184
	Utgifter i anslagsredovisningen	-117 244	-115 798
	Förändring av semesterlöneskuld	211	614
		0	0
	<i>Regeringsbeslut 36 (2011-12-15), Ku2011/1508/KA, 1960/RFS (delvis).</i>		

Sammanställning av väsentliga uppgifter

Avser (tkr)	2012	2011	2010	2009	2008
Låneram i Riksgäldskontoret					
Beviljad i regleringsbrev	41 000	41 000	37 000	32 000	29 000
Utnyttjad	27 542	36 926	30 129	21 904	16 944
Kontokredit hos Riksgäldskontoret					
Beviljad i regleringsbrev	16 842	16 842	16 842	16 482	16 842
Maximalt utnyttjad	5 339	25 689	31 553	22 745	2 280
Räntekonto hos Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	210	39	2	4	557
Räntekostnader	0	123	188	38	2
Avgiftsintäkter					
Budget enligt regleringsbrev (disponeras)	106 800	97 778	97 778	95 260	86 000
–avg.intäkter som disp. av myndigheten	127 735	131 004	114 908	110 671	100 789
Anslagskredit, anslag 8:1.6 Centrala museer: Myndigheter: SMM					
Beviljad i regleringsbrev	3 434	3 409	3 402	3 308	3 011
Utnyttjad	2 139	0	0	0	0
Summa anslagssparande	0	622	2 783	0	0
Antal årsarbetskrafter totalt	173	176	190	188	182
Medelantalet anställda totalt	185	182*	221	197	191
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 376	1 332	1 192	1 206	1 193
Balanserad kapitalförändring	4 535	1 003	767	5 297	8 652
Årets kapitalförändring	-293	3 533	235	-4 326	-8 037

* Fr.o.m. 2011 är inte 5%-anställda med i medelantalet anställda.

Undertecknande av årsredovisning 2012

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av intäkter, kostnader och myndighetens ekonomiska ställning.

Karlskrona 2013-02-21

Robert Olsson
överintendent

Statens maritima museer

Box 48
371 21 Karlskrona
Tel 0455-35 93 00

Box 27131
102 52 Stockholm
Tel 08-519 549 00

www.maritima.se